

Lubomír Vondráček, Jan Vondráček

POCHYBENÍ A SANKCE PŘI POSKYTOVÁNÍ OŠETŘOVATELSKÉ PÉČE II

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**.

Používání elektronické verze knihy je umožněno jen osobě, která ji legálně nabyla a jen pro její osobní a vnitřní potřeby v rozsahu stanoveném autorským zákonem. Elektronická kniha je datový soubor, který lze užívat pouze v takové formě, v jaké jej lze stáhnout s portálu. Jakékoliv neoprávněné užití elektronické knihy nebo její části, spočívající např. v kopírování, úpravách, prodeji, pronajímání, půjčování, sdělování veřejnosti nebo jakémkoliv druhu obchodování nebo neobchodního šíření je zakázáno! Zejména je zakázána jakákoliv konverze datového souboru nebo extrakce části nebo celého textu, umístování textu na servery, ze kterých je možno tento soubor dále stahovat, přitom není rozhodující, kdo takovéto sdílení umožnil. Je zakázáno sdělování údajů o uživatelském účtu jiným osobám, zasahování do technických prostředků, které chrání elektronickou knihu, případně omezují rozsah jejího užití. Uživatel také není oprávněn jakkoliv testovat, zkoušet či obcházet technické zabezpečení elektronické knihy.

Copyright © Grada Publishing, a.s.

Copyright © Grada Publishing, a.s.

Obsah

ČÁST OBECNÁ	9
-------------------	---

Sestra jako občan	11
Sestra jako poskytovatel ošetrovatelské péče.	11
Sestra jako obviněná.	11
Sestra jako pachatel trestného činu.	12
Sestra jako původce škody či újmy na zdraví (škůdce).	12
Sestra jako zaměstnanec.	13
Sestra jako svědek.	13
Zákaz výpovědi	14
Právo odeprít výpověď'	14

ČÁST SPECIÁLNÍ	9
----------------------	---

CAUSA č. 1 Alkohol	19
Causa č. 2 Mlčenlivost	21
Causa č. 3 Škoda	23
Causa č. 4 Dar	24
Causa č. 5 Razítko.	26
Causa č. 6 Foto	28
Causa č. 7 Poranění pacienta ve vaně	31
Causa č. 8 Úhrada ztracených věcí	33
Causa č. 9 Podání neordinovaných léků	34
Causa č. 10 Podnikání.	36
Causa č. 11 Ztráta zubní protézy.	38
Causa č. 12 Chybně připravené anestetikum	40
Causa č. 13 Půjčování peněz od pacienta	42
Causa č. 14 Intubace provedená sestrou	44
Causa č. 15 Neodstraněný drein	46
Causa č. 16 Akutní zánět hltanu	48
Causa č. 17 Fyzické napadení klientky	50
Causa č. 18 Hematom při odběru krve	52
Causa č. 19 Nekróza po infúzi	54

Causa č. 20 Informace telefonem.....	56
Causa č. 21 Pokousání psem.....	58
Causa č. 22 Absces po I.M. injekci	60
Causa č. 23 Intimní vztah sestry a rodiče pacienta	62
Causa č. 24 Harašení.....	64
Causa č. 25 Ztráta odenrané tkáně.....	66
Prameny práva	68

Za připomínky děkujeme

Mgr. M. Hloucalovi

R. Macháčkové, vrchní sestře chirurgické kliniky

Schmittové, vrchní sestře interní kliniky

J. Horké sestře chirurgické kliniky.

Za recenzi děkujeme

Mgr. R. Medkové

s. J. Paulisové

Všechny případy zde uvedené se opravdu staly, a to zásadně tak, jak je popsáno. Pouze místo, čas i osoby byly pozměněny, aby zdravotnické zařízení ani osoby nemohly být identifikovány. Také proto je užíváno neurčité jméno „Nováková“, „Novák“, „Horáková“, „Horák“. Případná podobnost je pak čistě náhodná, přičemž je třeba mít na zřeteli, že předkládané případy se vícekrát v podobné formě opakovaly.

Podáním se rozumí trestní oznámení, požadavek na odškodné, stížnost nebo požadavek na potrestání zaměstnance.

Gramatika, stylizace a formální úprava podání byla ponechána nezměněna a nebyla opravována (s výhradami uvedenými výše).

Milé kolegyně,

jakákoliv činnost, zejména pokud je ovlivňována lidským faktorem, není a nemůže být prosta pochybení. To se pak samozřejmě týká i poskytování zdravotní péče – ve vašem případě poskytování ošetrovatelské péče. Vždy však jde o to, jak velká chyba se stala a jak velké jsou následky chyb. A zejména pak jde o to, co dělat, aby chyb bylo co nejméně, a snažit se chybám předejít, pokud je to v lidských silách.

Je proto určitou výhodou, že o chybách víme, neboť pak si ze zjištěných chyb můžeme vzít ponaučení a můžeme se jich napříště vyvarovat. A o to nám všem samozřejmě jde.

Naší snahou je hájit oprávněné zájmy sester, obhajovat je při domnělém pochybení a hledat polehčující okolnosti, pokud již skutečně k pochybení došlo, neboť jsme si vědomi, jak je poskytování ošetrovatelské péče obtížné zaměstnání.

Autoři mimo jiné chtějí touto publikací poděkovat všem zdravotním sestram za ošetrovatelskou péči, kterou svým pacientům poskytují.

ČÁST OBECNÁ

Listina základních práv a svobod

Čl.1

Lidé jsou svobodní a rovní v důstojnosti i v právech. Základní práva a svobody jsou nezadatelné, nezcizitelné, nepromlčitelné a nezrušitelné.

Úvod

Poskytování ošetrovatelské péče je složité, velice citlivé, ale i stále více riziková oblast poskytování zdravotní péče.

Zdravotní sestra jako člen týmu, který péči poskytuje, je stále více vystavována nejen stoupajícím požadavkům na její odbornost, ale také stále většímu požadavku na odpovědnost za poskytnutou ošetrovatelskou péči.

Sestra při ošetrovatelské péči vystupuje především jako konkrétní fyzická osoba, tedy jako **poskytovatel** ošetrovatelské péče, lépe řečeno jako konkrétní poskytovatel konkrétního výkonu, jako **pachatel** trestného činu, jestliže postupem non lege artis naplní skutkovou podstatu trestného činu, jako **obviněný**, pokud je proti ní ze strany Policie ČR zahájeno trestní řízení, či jako **škůdce**, tj. původce újmy na zdraví či škody na majetku, ale také jako **svědek**, který má vypovědět o věci, která je předmětem toho kterého šetření.

Sestra také vystupuje jako **zaměstnanec** zdravotnického zařízení, pokud je ve funkci (staniční sestra, vrchní sestra, hlavní sestra), pak jako vedoucí zaměstnanec, a nelze přehlížet ani skutečnost, že sestra má práva i povinnosti jako fyzická osoba dříve označovaná jako **občan**.

Je třeba si uvědomit, že žádný zdravotnický výkon není prost rizika komplikací a každý výsledek medicínského snažení je vystaven možnosti nařčení z pochybení při jeho provádění. Každá činnost je provázána možností vzniku škody majetkové i nemajetkové, a proto upozorňujeme, že jsou sestry také volány k odpovědnosti v této oblasti – tedy nejen, když ublíží na zdraví, ale i když způsobí majetkovou škodu.

Sestra jako občan

Zdravotní sestra ve z pohledu práva občanem (fyzickou osobou), která má stejná práva a povinnosti jako kdokoliv jiný. Nelze však odhlédnout od toho, že její profesionální zařazení s sebou přináší i řadu dalších práv a povinností a samozřejmě rovněž odpovědnost.

Např. trestní zákon stanovuje, že kdo osobě, která je v nebezpečí smrti nebo její známky vážné poruchy zdraví, neposkytne první pomoc, bude potrestán, jestliže někdo v takovém případě neposkytne první pomoc, **ač je podle povahy svého zaměstnání** povinen takovou pomoc poskytnout, bude potrestán přísněji. Zdravotní sestra, která neposkytne potřebnou pomoc, je tedy posuzovaná a sankcionovaná přísněji, než pokud se tohoto trestného činu dopustí např. kadeřnice.

Tuto skutečnost pak nelze vnímat jako diskriminaci či nespravedlnost, nýbrž jako projev specifického postavení sestry.

Sestra jako poskytovatel ošetrovatelské péče.

Sestra poskytuje ošetrovatelskou péči v souladu se svou pracovní náplní a podle pokynu nadřízeného zaměstnance dle své kvalifikace bez dozoru nebo pod dohledem.

Ošetrovatelskou péči poskytuje lege artis, což v praxi znamená v souladu s předpisy, které upravují poskytování zdravotní péče, a se standardy upravujícími konkrétní postup při provádění konkrétního ošetrovatelského výkonu.

Sestra je oprávněna odmítnout provést výkon, jehož ordinace je nečitelná, nebo který je ve zřejmém rozporu s postupem lege artis nebo který by pacienta evidentně poškodil (*např. užití jodových preparátů i pacienta alergického na jod*) nebo pokud je lék chybně ordinován (*např. morfin byl ordinován lékařem 0.13 sc.*)

Sestra jako obviněná

Obvinít z pochybení může sestru kdokoliv. Zpravidla to činí pacient, rodinný příslušník, návštěva, ale také jiný zdravotnický pracovník. Obvinění může vznést již při podezření, že bylo pochybení či byla způsobena škoda.

Obvinění, že sestra pochybila, skutečně nebo domněle, může poškozený vznést k vedení zdravotnického zařízení, může se také obrátit na zdravotní pojišťovnu, ale také na profesní organizaci. Stále častěji je obvinění adresováno orgánům činným v trestním řízení (zejména Policii České republiky).

Obvinění může být podáno formou stížností na sestru (zpravidla adresovaném vedení zdravotnického zařízení nebo zdravotní pojišťovně, ale i profesní orga-

nizaci), případně formou trestního oznámení (adresovaného orgánům činným v trestním řízení), pokud má poškozený dojem, že byl pochybením spáchán trestný čin; trestní oznámení zpravidla již podává právní zástupce poškozeného.

Je však třeba učinit zásadní rozdíl mezi obvinění a odsouzením, neboť každé obvinění neznamená, že obviněný bude pravomocně odsouzen.

Sestra jako pachatel trestného činu

Jestliže sestra poskytla zdravotní péči non lege artis a naplnila tím skutkovou podstatu trestného činu (zejména trestný čin ublížení na zdraví, těžké újmy na zdraví či ublížení na zdraví s následkem smrti), je pachatelem trestného činu a vzniká jí trestněprávní odpovědnost.

Pokud se obvinění, že sestra pochybila a byl spáchán trestný čin (ublížení na zdraví či těžká újma na zdraví) v trestním řízení prokážem může být sestře uloženo některý z trestů stanovených trestním zákonem (např. trest odnětí svobody – podmíněný či nepodmíněný – trest zákazu činnosti, peněžitý trest), ale k žádosti poškozených jí může být též uloženo, aby jim nahradila způsobenou škodu – zaplatila odškodnění stanovené podle příslušného právního předpisu (vyhláška o odškodnění bolesti a ztížení společenského uplatnění).

Je třeba též upozornit, že trestněprávní odpovědnost (odpovědnost za trestný čin) vzniká bez ohledu na to, zda-li sestra odpovídá občanskoprávně, či nikoliv (odpovědnost za škodu), tedy to, že sestra je odsouzena za trestný čin, neznamená automaticky, že je povinna zaplatit poškozeným odškodnění. Stejně pak platí, že sestra může být odsouzena za trestný čin i tehdy, jestliže škodu nahradil někdo jiný (pravidelně zaměstnavatel).

Sestra jako původce škody či újmy na zdraví (škůdce)

Jestliže sestra při poskytování ošetrovatelské péče způsobí pacientovi škodu (včetně újmy na zdraví), může nastat dvojí situace, totiž buďto odpovídá za škodu poškozeným přímo, anebo odpovídá ten, pro něhož ošetrovatelskou péči vykonává.

První případ je typický pro situace, kdy je sestra sama odpovědným provozovatelem ošetrovatelské péče, druhý případ připadá v úvahu zejména tehdy, je-li sestra v pracovním poměru – tu pak poškozeným odpovídá za škodu její zaměstnavatel, jenž je však oprávněn v limitovaném rozsahu požadovat po sestře, aby mu nahradila to, co on poškozeným musel zaplatit.

Sestra jako zaměstnanec

Sestry při poskytování ošetrovatelské péče vystupují jako vedoucí zaměstnanci (staniční, vrchní, hlavní sestra) nebo sestry v postavení podřízeném. V obou případech mají svá práva a povinnosti odpovídající jejich funkčnímu zařazení. Je třeba si uvědomit, že rozhodující je funkční zařazení, a nikoliv vzdělání, což v praxi znamená, že sestra u lůžka vykonává činnosti dle pracovní náplně stanovené pro toto zařazení, i když má vzdělání magisterské. Každé funkční zařazení je však podmíněno právním předpisem stanovenou kvalifikací, bez které zaměstnanec nemůže být na funkci ustanoven.

Sestra na kterémkoliv funkčním zařazení poskytuje ošetrovatelskou péči v rozsahu stanoveném obecně závaznými předpisy, především však pracovní náplní, která bývá nedílnou součástí svobodně uzavřené pracovní smlouvy, ale také podle pokynu nadřízeného. Pokyn nadřízeného je zpravidla ústní a nemusí být vždy dáván písemně.

Při pracovněprávním řešení pochybení může být se sestrou v závažných případech okamžitě ukončen pracovní poměr, a to pro zvláště hrubé porušení pracovní kázně či jí může být dána výpověď pro závažné porušení pracovní kázně; u méně závažných činů přichází do úvahy snížení nebo odnětí osobního nebo motivačního hodnocení na určitou dobu apod.

V praxi rovněž sestra často od zaměstnavatele dostává tzv. vytýkáci dopis – jeho podstatou je buď výtka zaměstnavatele vůči sestře, že tato soustavně méně závažně porušuje pracovní kázeň, anebo výzva k odstranění neuspokojivých pracovních výsledků. Význam tohoto vytýkácího dopisu pak tkví v tom, že jsou nutným předpokladem pro to, aby zaměstnavatel mohl se sestrou ukončit pracovní poměr výpovědí. Nepřevzetí vytýkácího dopisu či odmítnutí jeho převzetí ze strany sestry nemusí mít význam, jestliže zaměstnavatel prokáže, že jej sestře doručil (například vytýkáci dopis je předáván za přítomnosti jiného zaměstnance), rovněž odmítnutí převzetí vytýkácího dopisu s odůvodněním, že sestra nesouhlasí s jeho obsahem, je bezvýznamné a zaměstnavatel i v takových případech je oprávněn dát sestře výpověď. Jako vhodné se však jeví, aby sestra, v případě, že s jeho obsahem nesouhlasí, písemně na něj reagovala, optimálně pak po poradě s právníkem, neboť tak již případně lze eliminovat případnou hrozbu výpovědi.

Sestra jako svědek

Zvýšenou pozornost je třeba věnovat faktu, že je sestra s narůstajícími počty stížností a trestních oznámení, volána jako svědek. Tato skutečnost je dána faktem, že skutečná nebo i domnělá pochybení jsou předmětem šetření příslušných orgánů v jejich kompetenci šetření je, včetně orgánů činných v trestním řízení,

a sestra jako přímý účastník poskytování ošetrovatelské péče je schopna podat o tom podat bezprostřední informace. Od podání svědecké výpovědi je pak třeba odlišovat výpověď sestry jakožto obviněného (v trestním řízení).

Sestra může být svědkem v řízení disciplinárních, což je nejčastěji, ale i v řízeních trestních a v občanskoprávních, zpravidla ve sporech o náhradu škody

Povinnost svědčit je zásadně všeobecná. Svědek má konkrétně za povinnost se k jednání dostavit na základě předvolání, které je zpravidla písemné, ale v některých případech je přípustné i předvolání ústní.

Svědek je nezastupitelný jinou osobou a sestra tedy nemůže za sebe poslat jednat někoho jiného; má-li však sestra podat svědeckou výpověď, resp. vysvětlení v trestním řízení, může mít při podání vysvětlení advokáta – ten nepodává a nemůže podávat za klienta – sestru – žádné vysvětlení a nemůže odpovídat za svědka, může však hájit práva svého klienta, zejména vznášet námítky proti nepřipustným otázkám v průběhu výslechu.

V trestněprávním řízení je třeba rozlišovat svědka, který dává svědectví od obviněného. Svědek pouze vypovídá o skutečnostech, které vnímal svými smysly, především co viděl nebo slyšel, tedy o tom, co je mu známo o činu, pachateli, nebo důležitých okolnostech, tedy o závažných, rozhodných skutečnostech pro řešení čin. Svědek nemá čin posuzovat – sestru podávající svědectví proto nemá podávat své soudy o kvalitě diagnostického procesu nebo hodnotit léčbu.

Před začátkem podávání svědectví nebo podávání vysvětlení musí být každý nejprve poučen o svých právech a povinnostech, protože předpisy upravující tuto oblast také stanovují právo nevypovídat a situaci, kdy platí zákaz vypovídat o některých skutečnostech.

Zákaz výpovědi

Zásadně platí, že svědek nesmí být vyslýchán tehdy, jestliže by svou výpovědí porušil státem uloženou nebo uznávanou mlčenlivost, ledaže byl této povinnosti příslušným orgánem nebo tím, v jehož zájmu tuto povinnost má, zbaven.

Zákaz výslechu se nevztahuje na svědeckou výpověď o trestném činu, stran kterého má svědek oznamovací povinnost. To se týká například svědectví sestry o syndromu týraného dítěte.

Právo odepřít výpověď.

Sestra, stejně jako každý jiný, může odepřít svědčit, jestliže by svou výpovědí způsobila nebezpečí trestního stíhání sobě, svému manželovi, příbuznému v pokolení přímém (např. svým dětem nebo rodičům) nebo jiným osobám v poměru

rodinném nebo obdobném, jejíž újmou by právem pocítovala jako újmu vlastní (např. druhovi).

Odepřít výpověď není možné, stejně jako u zákazu výpovědi, v případech, na něž dopadá oznamovací povinnost dle trestního zákona.

Svědkové, zejména s větším časovým odstupem od události, nevyjadřují objektivně konkrétní fakta, ale častěji spíše svoje postoje k věci i obviněnému lékaři či svůj subjektivní názor – více či méně účelově zkreslený podle toho, jak se cítí být sami událostí ohroženi. Chybou je, pokud sestra při podávání svědeckví vystupuje a dělá závěry emočně nebo podává svědeckví zkreslením skutečností, třeba i nevědomky. Zásadní chybou pak je, pokud sestra svoji výpověď bagatelizuje bez uvědomění dopadu svého tvrzení.

Pokud je svědků více, směřuje pozornost k tomu, zda časové či jiné údaje nejsou ve vzájemném rozporu.

Sestra také podává podklady soudnímu znalci nebo svědeckví na základě záznamů ve zdravotnické dokumentaci – ta je často nečitelná, obsahuje zkratky pouze místně známé a postrádá časové údaje, více obsahuje obecné, subjektivní obtíže, méně často objektivní nález, komplikace jsou popisovány více jak stručně. Je třeba si uvědomit, jaké obtíže nastávají, pokud dokumentace lékařská obsahuje jiné údaje, než jsou uvedeny v dokumentaci sester, nebo dokonce údaje protichůdné (např. u oběžního pacienta s počínající sepsí dle výpovědi lékaře byl dekubitus v sacrální krajině, dle sestry „kůže čistá“).

Pokud tedy sestra podává svědeckou výpověď, měla by být věcná, objektivní a odborně správná. Navzdory kvalifikaci, kterou sestry mají, se při jejich svědeckých výpovědích setkáváme s neodborným tvrzením (např. „...pacient subjektivně bez obtíží a má dysuri“, nebo „...cítí se dobře, jen je obluzený...“ či „... bolesti + -...“).

Při kolizích jsou problémy s obsahem termínu desorientovaný pacient. To se týká zejména případů svévolných opuštění oddělení s tragickými následky pro pacienta a suicidii pacienta na oddělení (např. sestra při svědeckví označila pacientku za desorientovanou proto, že se pacientka dožadovala pozdě večer propuštění).

Je třeba, aby si sestra, která podává svědeckví, uvědomila následky svého svědeckví a přistupovala k podání svědeckví s odpovídající odpovědností a vážností. Vhodné je, pokud využije možnosti, kterou jí zákon dává, a to podávat svědeckví za přítomnosti právníka, který sestru poučí o jejich právech a o postupu a chování při podávání svědeckví.

Velmi problematické je doporučení, aby pokud se již na oddělení stane událost, která bude vyžadovat řešení a může být předmětem šetření a event. svědeckví, byla neprodleně projednána v týmu, který péči poskytoval, v klidu při korektním neemočním jednání byly vyjasněny postupy a činnosti všech účastněných, ujednocen odborný závěr později respektovaný a uváděný všemi přítomnými tak,

aby jejich výpovědi byly objektivní, věcné, pravdivé, nezkreslené a oproštěné od emocí. Pokud je osoba účastná na události poučena, aby v případě, že bude požadováno její vysvětlení nebo svědectví, vypovídala věcně a pravdivě, nelze pak tento postup napadat pro nepřipustné ovlivňování svědků.

Jakákoliv škoda vzniklá při poskytování zdravotní péče je laickou, ale i odbornou zdravotnickou veřejností vnímána a hodnocena velice negativně s požadavkem na sankci vůči tomu, kdo škodu způsobil.

Stejně jako v medicíně, tak i v jiných činnostech je proto snaha škodám předcházet; proto je právním předpisem stanoveno, že každý je povinen počínat si tak, aby nedocházelo ke škodám na zdraví, majetku či přírodě.

Právní předpis ovšem také hned stanovuje, že každý odpovídá za škodu, kterou způsobil protiprávním jednáním. Za protiprávní postup při poskytování ošetrovatelské péče je považován postup *non lege artis*, postup v rozporu se standardy, ale i postup v rozporu se správně indikovanou a řádně ordinovanou ordinací.

Proto jsou obvyklé dotazy poškozeného, zda bylo provedeno vše, aby ke škodě nedošlo, jak bude vzniklá škoda sanována (v občanskoprávním řízení) a jak bude pachatel potrestán (v trestněprávním řízení).

ČÁST SPECIÁLNÍ

Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů:

§ 178

Neoprávněné nakládání s osobními údaji

(1) Kdo, byť i z nedbalosti, neoprávněně sdělí, zpřístupní, jinak zpracovává nebo si přisvojí osobní údaje o jiném shromážděné v souvislosti s výkonem veřejné správy, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

(2) Stejně bude potrestán, kdo osobní údaje o jiném získané v souvislosti s výkonem svého povolání, zaměstnání nebo funkce, byť i z nedbalosti, sdělí nebo zpřístupní, a tím poruší právním předpisem stanovenou povinnost mlčenlivosti.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 vážnou újmu na právech nebo oprávněných zájmech osoby, jíž se údaj týká,
- b) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 tiskem, filmem, rozhlasem, televizí nebo jiným obdobně účinným způsobem, nebo
- c) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 porušením povinností vyplývajících z jeho povolání, zaměstnání nebo funkce.

CAUSA č. 1

Alkohol

Podání:

Sestry předaly vrchní sestře „záznam o nežádoucí příhodě“ s požadavkem na řešení. Dle rukou psaném záznamu „sestra Nováková přišla na odpolední směnu do práce včas a orientovaná. Během práce jsme si všimly, že má sestra poruchu chůze, motá se a mluví nesmysly. Při hovoru jsme také zjistily, že dech páchne alkoholem. Sestra Nováková nám pak sdělila, že je jí nevolno. A později, že je jí špatně. Proto jsme se v zájmu pacientů dohodly, že sestru Novákovou pošleme domů. Sestra Nováková nejprve toto řešení odmítala, ale později přijala a byla odvezena sanitkou domů.

Podpisy“

Skutkový stav věci:

Sestra Nováková změnila několikrát zaměstnání. Poslední zaměstnavatel neoficiálně informoval o problému s požíváním alkoholu. Sestry na oddělení, kde pracovala, o tomto problému věděly a tuto skutečnost přehlížely a kryly.

V den popisovaném na záznamu chování a jednání nevybočovalo z jednání stejném v jiné dny. Protože však došlo ke konfliktu s pacientem a ten hlasitě oznámil, že si bude stěžovat, tak sestry vypracovaly záznam o nežádoucí příhodě a s ohledem na její stav ji nechali odvést sanitním vozem. Žádku na odvoz sanitkou domů vyplnila a podepsala sestra z téhož oddělení.

O věci nebyl informován službumající lékař a nebyla požadována ani provedena dechová zkouška na alkohol.

Diskuse:

Je nesporné, že zaměstnanec zdravotnického zařízení požívat alkohol před a při výkonu svého povolání nesmí.

Zarážející je ovšem skutečnost, že se problém začal řešit, až když hrozilo, že si bude stěžovat pacient, i když tato skutečnost byla všeobecně, tedy i nadřízeným, známá.

I když alkohol byl z úst sestry Novákové opakovaně cítit, nebyla provedena zkouška na alkohol a tedy nebylo užití alkoholu objektivizováno. V případě jednání u soudu by absence vyšetření na alkohol mohla být rozhodující pro výsledek soudní pře.

Zaměstnavatel mohl s odkazem na ustanovení zákoníku práce ukončit okamžitě pracovní poměr pro zvlášť hrubé porušení pracovní kázně a s poukazem, že sestra pod vlivem požitého alkoholu nemohla řádně vykonávat ošetrovatelskou péči pro možnost poškození zdraví pacienta např. chybnou aplikací léku nebo záměnou léku.

Za ošetrovatelskou péči na oddělení odpovídá vrchní sestra, případně staniční sestra za péči na stanici. Zaměstnavatel mohl volat vrchní případně staniční sestru k odpovědnosti, neboť neplnily řádně své povinnosti vyplývající z jejich funkčního zařazení a pracovní náplně - vedoucí zaměstnanci mají totiž za povinnost mimo jiné i kontrolovat práci podřízených a hodnotit jejich výsledky, což v daném případě obě nečinily, neboť o požívání alkoholu věděly a nepřijaly odpovídající opatření.

Pokud by sestra Nováková pod vlivem alkoholu způsobila škodu na zdraví pacienta, odškodnění by hradilo zdravotnické zařízení, ale to by se mohlo hojit na sestře Novákové, která škodu způsobila, a to v plném rozsahu, nikoliv v limitovaném rozsahu 4,5 násobku mzdy, ale také na sestřích, které škodě nezabránilly, i když tak mají učinit, neboť jim to zákon ukládá (zde platí limit trojnásobku mzdy).

Bylo jistě chybou, že o této skutečnosti nebyl informován lékař mající službu, a chybou bylo, že žádanku na odvoz sestry domů podepsala sestra, neboť tím překročila svou pravomoc.

Závěr:

Věc byla řešena a uzavřena osobním jednáním se sestrou, která přijala jako řešení ukončení pracovního poměru dohodou, i když věc mohla být řešena ukončením pracovního poměru okamžitě pro zvlášť hrubé porušení pracovní kázně.

Toto řešení bylo přijato jako nejpříznivější s argumentem, že ukončení pracovního poměru pro zvlášť hrubé porušení pracovní kázně by poškodilo dobré jméno oddělení i zdravotnického zařízení, ale také by ovlivnilo další osud sestry v případě nezaměstnanosti, i při hledání dalšího zaměstnání.